

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

I

Τοπικά Τήγου και Κεφαλληνίας.

Τοπικά σπανιότερον, και *έθνικά* συνηθέστερον, ώνόμαζαν οί παλαιοί γραμματικοί τὰ έξ ονομάτων χωρών, πόλεων ή κομών παραγόμενα επίθετα τών κατοίκων, π. χ. *Άθηναίος*, *Έθνικά* δ' έπεγράφετο, ώς γνωστόν, και τὸ πολύτιμον έργον Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, τοῦ όποίου σφίζεται έπιτομή. (Έκδοσις Meinekii, Berolini, 1849).

Ήμεϊς προετιμήσαμεν τὸν α' όρον, ώς πλέον εύληπτον, άφ' οῦ τὸ *έθνικός* άπό τοῦ παρελθόντος αϊώνος είναι καθιερωμένον ώς αντίστοιχον τοῦ γαλλικοῦ *national*, οί δέ Πατέρες τῆς Έκκλησίας τὸ εἶχαν μεταχειρισθῆ ώς ίσοδύναμον τοῦ *ειδωλολάτρης*. Εἶναι μὲν άληθές, ότι *τοπικά* συνήθως έλέγοντο τὰ έπιρρήματα, π. χ. *Άγνουιτόθεν* (Στεφάνου σ. 19, 17), *Άραφηνόθεν* (σ. 110, 2), άλλ' έπίσης και τὰ τών κατοίκων (βλ. σ. 17, 5 και 105 18 «*Άπόκοπα οὔδετέρωσ, .. τὸ τοπικὸν Άποκοπίτης ἢ Άποκοπηνός*»). "Όταν δέ εις τὸ *τοπικὸν* προστεθῆ και ἡ λέξις επίθετον ἢ έπίρρημα, οὔδεμία βεβαίως άσάφεια δύναται νά προκύψη.

Περί τών τοπικῶν, όσα μεταχειριζόμεθα σήμερα οί Έλληνες, δέν κατηρτίσθη μέχρι τοῦδε συστηματικῆ έργασία. Δηλαδή πολλοί λόγιοι έδημοσίευσαν τοιαῦτα και παρατηρήσεις τινάς περι αὐτῶν, άλλ' οὔδεμιᾶς έλληνικῆς χώρας κατεγράφησαν πάντα τὰ τοπικά πλὴν τῆς Νάξου¹.

¹ Περί *έθνικῶν* έγραψαν:

Γ. Ν. Χατζιδάκις, *Μεσαιωνικά και νέα Έλληνικά τόμ. Β' (1907) σ. 72 σημ. (περί τῆς καταλήξεωσ - οὔσις) και σ. 437 (περί τῆσ - αἰοσ)*.

Κ. Ι. Άμαντος εν Άθηνάσ τόμ. 23 (1911) σ. 485 (περί τών εν Χίφ καταλήξεωσ - ίτης - οὔσις - ιανός).

Π. Γ. Ζερλέντης εν Άθηνάσ τόμ. 28 (1916) σ. 297 (Ναξίον Έθνικά).

Άνθιμος Α. Παπαδόπουλοσ εν Λεξικογραφικῷ Άρχείφ τόμ. Ε (1918) σ. 206. (Τοπωνύμια και Έθνικά εν Πόντφ).

Ν. Γ. Πολίτης, *Λαογραφικά Σύμμεκτα τόμ. α' (1920) σ. 146 (περί τῆσ καταλήξεωσ ιανός)*.

Φ. Κοουκουλέσ εν Λεξικογραφικῷ Άρχείφ τόμ. ζ' (1923) σ. 266 (περί τῆσ καταλήξεωσ - αἰοσ).

Καὶ ὅμως καὶ ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι χρήσιμος ὄχι μόνον εἰς τὰς γραμματικὰς μελέτας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς τοπωνυμικὰς καὶ τὰς ἱστορικὰς. Διότι πρῶτον καταλήξεις τινές, ἀληθῶς ὀλίγισται, κατερχόμεναι ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων, μαρτυροῦν καὶ αὐτὰ τὴν συνέχειαν τῆς παραδόσεως· π. χ. *Ἀθλόνα -νίτης*, *Σμυρναῖος - Σμυρνιός*, (ἡ μεταβολὴ τοῦ *-ναῖος* εἰς *-νιός* εἶναι ἀπλῶς φωνητικῆ) *Πραιτώριον - Πρωτώριον* (ἐν Κύπρῳ) *Πραιτωριανός - Πρωτωρκανός*· ἄλλαι δὲ «περιτελλομένων ἐνιαυτῶν» μετεβλήθησαν δις καὶ τρίς, π. χ. *Πάφος - Πάφιος* (καὶ τοῦτο μόνον ἐγίνωσκεν ὁ Στέφανος)· ἔπειτα *Παφηνός* καὶ σήμερον *Παφίτης* καὶ εἰρωικῶς *Πάφιος*· (πρβ. Κουκουλὲν σ. 267) ἄλλαι τέλος, προερχόμεναι ἀπὸ μεσαιωνικῶν κυρίων ὀνομάτων διδάσκουν περὶ τῶν ἑλληνικῶν ἢ φραγκικῶν οἰκογενειῶν, ὅσαι ἐγκατεστάθησαν ὡς κυρίαρχοι τῶν ἡμετέρων.

Ταῦτα συνορῶντες ἀπὸ πολλοῦ, ἐμελετήσαμεν ἐπὶ τόπου, πλὴν τῶν τοπωνυμίων, καὶ τὰ τοπικὰ τριῶν νήσων, κειμένων μακρὰν ἀλλήλων, τῆς Κύπρου, τῆς Τήνου καὶ τῆς Κεφαλληνίας, δημοσιεύομεν δὲ σήμερον τὰ τῶν δύο μικρότερων, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ δημοσιεύσωμεν ἄλλοτε τὰ τῆς Κύπρου, καὶ, ἂν ὁ Θεὸς θέλῃ, καὶ ἄλλων νήσων, μετὰ παρατηρήσεων περὶ πάντων τῶν εἰς ἡμᾶς γνωστῶν.

Τὸ πρῶτον συναγόμενον πόρισμα τῆς ἐρεῦνης εἶναι τοῦτο, ὅτι ἐνῶ πλειστάκις ἐσώθησαν ἀρχαῖα ὀνόματα τῶν τόπων, σπανιώτατα τὰ τοπικὰ διετήρησαν τὰς ἀρχαίας καταλήξεις, ἀνεσχηματίσθησαν δὲ κατὰ τρόπους διαφόρους· οὕτως ἀντὶ ἐνὸς μόνου εἰς *-ιος* ἀρχαίου τύπου ἡμεῖς λέγομεν τοὺς ἑξῆς: *Κύπρος (Κύπριος) Κυπριώτης, Μύκονος (Μυκόνιος) Μυκονιάτης, Πάρος (Πάριος) Παριανός, Ρόδος (Ρόδιος) Ροδίτης, Σίφνος (Σίφνιος) Σιφνιός, Τήνος - Τήνιος - Δηνιακός*.

Τοιουτοτρόπως λοιπὸν ἄλλαι ἀλλαχοῦ ἐπέδωσαν καταλήξεις. Εἶναι δὲ αὐταὶ εἴτε ἀρχαῖαι, εἴτε μεταγενέστεραι, εἴτε φραγκικαί, εἴτε καὶ τουρκικαί. Ὡς παράδειγμα φέρομεν τὸ *Πύργος*, τοῦ ὁποίου ὡς ἐθνικὸν ἀναφέρει ὁ Στέφανος (σ. 541,6) τὸ *Πυργίτης*· ἀλλ' ἐν Ἠλείᾳ λέγεται *Πυργιώτης*, ἐν Κύπρῳ *Πυρκώτης*, ἐν Τήνῳ συνηθέστερον *Πυργιανός*, ἐν Χίῳ *Πυργί - Πυργούσις* καὶ ἐν Κεφαλληνίᾳ *Πυργισιᾶνος*, προσέλαβε δηλ. τὰς ἐν ἑκάστη νήσῳ συνηθεστέρως καταλήξεις. Ἄλλ' ἐνίοτε καὶ τὸ τοπικὸν τῆς αὐτῆς κώμης δὲν σχηματίζεται ὁμοίως καθ' ὅλην τὴν αὐτὴν χώραν. Π.χ. ἐν τῇ μικρᾷ Τήνῳ ὁ *Πυργιανός* λέγεται καὶ *Πυργιώτης*. Ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τῶν Ἰονίων νήσων ἐσώθη, καθὼς θὰ ἴδωμεν, καὶ ἡ βενετικὴ κατάληξις *-ιᾶνος*, ἀλλ' ἐνιαχοῦ σαλεύει καὶ ἐν Μακεδονίᾳ ἐλέγετο *Βιτώλια - λιᾶνος*.

Τέλος ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ τῇ Θράκῃ ἐλέγετο καὶ ἡ τουρκικὴ κατάληξις *-λῆς (-ly)* ἄλλοτε γνωστὴ καὶ ἐν τῇ Β. Ἑλλάδι· π.χ. *Βελεστινλῆς*. Οὕτως ἐλέγετο *Ἀιδινλῆς, Σαμψονλῆς, Τραπεζονλῆς, Κάϊσερλῆς, Σπάρταλῆς*, ἀλλὰ πολλαχοῦ ἐλέγοντο καὶ ἑλληνικὰ *Ἀιτάλεια, -λειώτης, Ταρσός, -ώτης*, ἰδίως ἐν τῷ Πόντῳ (βλ. Παπαδόπουλον σ. 207).

Οὗτο κανὼν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν τοπικῶν ἐπιθέτων εἶναι ἀδύνατον νὰ τεθῆ. Ὡς παράδειγμα δὲ τῆς ποικιλίας τῶν σχηματισμῶν τούτων καὶ ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ φέρομεν τοπικά τινα τῆς Κύπρου, παραγόμενα ἐκ κωμῶν ἀρσενικοῦ, θηλυκοῦ καὶ οὐδετέρου γένους καὶ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ.

Ἄθρακὸς - κιώτης, ἀλλὰ Δωρὸς - ρίτης καὶ Μαζωτὸς - ζουδικιανός· Ὑψωνας - νιάτης, ἀλλὰ Κάθικας - Καθικιώτης· Ὁρὰ - ράτης, ἀλλὰ Δευτερὰ - ρωάτης· Βάβλα - λίτης, ἀλλὰ Πύλα - λιώτης καὶ Λεμόνα - νιάτης· Ζώδκια - Ζωδικιάτης, ἀλλὰ Λάνια - Λανίτης, Λάγεια - γειώτης καὶ Νικόκλεια - ειανός· Κυπεροῦντα - γκιώτης, ἀλλὰ Μακοῦντα - γκιανός· Ἀλέκτορα - ρκάτης, ἀλλὰ Τρόζαινα - νίτης· Πη(γ)ή - Πηώτης, ἀλλὰ Ζωπκὴ (Ζωοπηγὴ) - πκιάτης· Τόχνη - Τοχνήτης, ἀλλὰ Βώνη - νιάτης· Καλαθασὸ - σιώτης, ἀλλὰ Πλατανισσὸ - σίτης καὶ Λεμεσὸ - σιανός· Ποταμιῶν - μίτης, ἀλλὰ Ἀπ(αι)σιοῦ - Ἀφιώτης· Ἀγρωτήριν - ρκάτης, ἀλλὰ Πισσοῦριν - ρκώτης καὶ Τραχῶνιν - νίτης· Λευκόνοικον - κιάτης, ἀλλὰ Μένοικον - κιώτης καὶ Πέρακαμον - μίτης· Στρογγυλὸν - λιώτης, ἀλλὰ Πρασκειὸν - σίτης· Φλαμουδὸν - δικιώτης, ἀλλὰ Φτερικουδὸν - δικιάτης· οἱ (αἱ) Πλάτρες - Πλατορίτης, ἀλλὰ Ἀθμες - Δυμιώτης· Γερακὲς - κίτης, ἀλλὰ Ἀμμαδικὲς - δικιώτης· τὰ Μαμώνια - νίτης, ἀλλὰ Βρο(δ)ίσια - σιάτης καὶ Διβάδκια - δικιώτης.

Ἄλλ' οὐχὶ διάφορα ἦσαν τὰ πράγματα κατὰ τοὺς ἐνδόξους χρόνους, δηλαδὴ ἕξ ὁμοίων τύπων παρήγοντο διαφορῶν καταλήξεων τοπικά, πολλάκις δὲ ὁ κάτοικος τῆς αὐτῆς πόλεως ὀνομάζετο διττῶς καὶ τριττῶς· τὴν ποικιλίαν δὲ ταύτην ἐθεώρει ὁ Στέφανος ὡς ἓνα ἐπὶ πλεόν λόγον τῆς σπουδῆς τῶν ἐπιθέτων τούτων· «μηδεὶς δὲ (λέγει σ. 1, 7) περιττολογίαν ἠγείσθω τὴν παράθεσιν τῶν ἐθνικῶν, διὰ τὸ ἀνόμοιον. Δέρβη. . τὸ δὲ ἐθνικὸν Δερβήτης καὶ Δερβαῖος, ὡς Σιδήτης καὶ Πυλήτης. . καὶ Ἄλβη τὸ ἐθνικὸν Ἄλβανός· καὶ Ἄλύβη, τὸ δὲ ἐθνικὸν Ἄλυβαῖος καὶ Ἄλυβεύς. . ἀλλὰ καὶ Ἄλυβες· καὶ Ἀρτάκη Ἀρτακηνός <καὶ> Ἀρτάκιος, οὐκ Ἀρτακαῖος».

Διὰ τὸν αὐτὸν λοιπὸν λόγον ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ μιμηθῶμεν τὸ παράδειγμα τοῦ Στεφάνου, δηλ. νὰ σωρεύσωμεν πάντα, εἰ δυνατόν, τὰ τοπικά τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ αὐτῶν τῶν συνοικιῶν, διότι οὐδ' αὐτά, καθὼς θὰ ἴδωμεν, εἶναι «περιττολογία».

Α'. Τοπικὰ Τήνον.

Οὐδὲν ἄπορον ὅτι ἐν τῇ μικρᾷ Τήνῳ ἐλαχίστην εὐρίσκομεν ποικιλίαν καταλήξεων· καὶ πρότερον, ἐπὶ Τουρκοκρατίας (1809), ὅτε ἀνεφέροντο πλὴν τῶν δύο πόλεων (Τήνου καὶ Πύργου) 66 χωρία τῆς νήσου (βλ. Ζαλλοῦν - Μαυρομαρᾶ σ. 35) καὶ νῦν, ὅτε περιορισθῆσαν μόνις εἰς 40, τὰ πλεῖστα τοπικά λήγουν εἰς -ιανός, θηλυκὸν -ιανή (πληθ. -ιανές). Ἀναγράφοντες κατωτέρω πάντα τὰ σημερινὰ καὶ τινῶν συνοικιῶν (ὡς εἶναι π.χ. τὸ Καμάρι τῆς Στενῆς, ὁ Κουμνιάδος τῆς Καρναῶς, ὁ Σβιράδος τοῦ Τριποτάμου) παρενείρομεν ἐντὸς παρενθέσεως τὰ ὑπὸ τῶν Τηνίων μὴ προφερόμενα, ὅσάκις δὲν

ῥονίζονται φωνήεντα *ι* καὶ *ου*· τὸ προφερόμενον *ου* ἀντικαθιστᾷ τὸν φθόγγον *ο*, ὅστις ἀκούεται ἀσθενῶς μόνον ἐπὶ τῶν καταλήξεων, τὸ δὲ *ι* τὸ ἄτονον *ε*, ὅπερ ἀκούεται μόνον πρὸ τοῦ *ρ*.

τ' Ἀγάπ(ι) — Ἀγαπιανός	ἡ Μέσ(η) — Μίσσιανός
ἡ Ἄιτουφουλιὰ — Ἄιτουφουλιανός	ὁ Μ(ου)δάδος — Μάδιανός
ὁ Ἀπιργάδος — Ἀπιργαδιανός	ἡ Μολοῦ — Μολιανός
ὁ Ἀρνάδος — Ἀρναδιανός	ὁ Βερδιμάδος — Βερδιμιανός καὶ Βερδιμάρος -ρίτης
ὁ Βλασάδος — Βλασαδιανός	ὁ Βίναρδάδος — Βίναρδιανός
ἡ Βουλάξ(η) — Βουλαξιανός	ὁ Δαραβάδος — Δαραβαδιανός
τὰ Δυὸ χουριὰ — Δουνοχουριανός	ἡ Ἐνάρα — Ἐναριανός
τὸ Καμάρ(ι) — Καμαριανός	ἡ Περάστρα — Περαστιανός
ὁ Κάμπος — Καμπιανός	ἡ Πλατεῖα — Πλατειανός
ὁ Καρκάδος — Καρκαδιανός	ὁ Πύργος — Πργιανός καὶ Πργιώτης
ἡ Καρνὰ — Καρνανός	ὁ Σκαλάδος — Σκαλαδιανός
τὰ Κίλλιὰ — Κίλλιανός	τὸ Σκλαβουχώρ(ι) - Σκλαβουχοριανός
ὁ Κέχρος — Κίχριανός	τὸ Σμαρδάκ(ι)το — Σμαρδακιανός
ὁ Κ(ου)μάρος — Κμαριανός	ὁ Σβιράδος — Σβιραδιανός
ὁ Κουμνιάδος — Κουμνιαδιανός	ἡ Στίνη — Στινιανός
ὁ Κτ(ι)κάδος — Κτκαδιανός	ὁ Τρ(ι)πόταμος — Τρ(ι)ποταμιανός
ὁ Κρόκος -Κροκιανός ἢ ἀπ' τὸν Κρόκο	ὁ Τζάδος — Τζαδιανός
ἡ Κώμ(η) — Κουμπιανός	ὁ Φαλαττάδος — Φαλατταδιανός
τὰ Λ(ου)τρὰ — Λτριανός	ὁ Χατζ(ι)ράδος — Χατζραδιανός.
ὁ Μαμμιάδος — Μαμμαδιανός	
τὸ Μαρ(ου)λᾶ — Μαρλιανός	

Διαφόρως σχηματίζονται πλὴν τοῦ *Δηνιακός* *Δηνιακιά* μόνον τὰ ἑξῆς:
 τὰ Ἰστέρνια — Ἰστερινώτης -ώτσα Τριαδάρος -ρίτης -ρίτσα καὶ
 Καρδιανή — Καρδανιώτης -ώτσα Καθλικάρος - ἀπ' τὸν Κ.

Περὶ τῆς καταλήξεως -ιανός, ἣτις ἐπικρατεῖ ἀνὰ τὰς Κυκλάδας καὶ τὰς Σποράδας (*Συριανός*, *Ἀμουργιανός*, *Σκυριανός*) ὁ Στέφανος (σ. 16, 12) παρατηρεῖ ὅτι αὕτη προῆλθεν ἐκ τῶν ἐχόντων *ι* ἐν τῇ ρίζῃ, *Ἀσιανός*, *Καρδιανός*, ἐξ ὧν ἔπειτα καὶ «*Ταυριανός* καὶ *Σκορπιανός* καὶ *Ζυγιανός*, ἅπερ ἀπὸ τῶν Σκόρπων καὶ Ταύρων καὶ Ζυγῶν παράγεσθαι δοκοῦσι, δυνάμενα καὶ αὐτὰ ἀπὸ τῶν πρότερον παράγεσθαι τοπικῶν, *Ζυγίων*, *Σκορπίων*, *Ταυρίων*».

Καὶ περὶ τῆς -ιακός (π.χ. *Συμιακός*, *Τηνιακός*, *Τηλιακός*) φρονεῖ ὁ Στέφανος (σ. 16, 15), ὅτι προῆλθεν ἀπὸ τοῦ πρότερον ἐθνικοῦ· «ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν ἐθνικά, ὡς τοῦ Ῥοδίου τὸ Ῥοδιακός κτητικὸν καὶ Σαμίου τὸ Σαμιακός», εἶναι δὲ φυσικὸν ὅτι κατὰ τὸ *Τηνιακὸν πλοῖον ἐλέχθη* καὶ *Τηνιακὸς ναύτης*· ὅτι δὲ τὸ τοπικὸν -ιακός ἐνωρὶς ἐλέγετο καὶ περὶ ἀνθρώπων μαρτυρεῖ τὸ *πεδιακός*, δι' οὗ κατὰ τὸν 6^{ον} π. Χ. αἰῶνα ἐκαλοῦντο ἐν Ἀθήναις οἱ ὀλιγαρχικοί.

(Ἀριστοτέλους «Ἀθηναίων πολιτεία, 13). Ὅμοίως ἐλέγετο καὶ τὸ -ικός· ὁ Ἀριστοφάνης (Ἀχαρνέων 180) λέγει «πρεσβυταί τινες Ἀχαρτικοί» ἀντὶ Ἀχαρνεῖς (πρβ. καὶ Στέφανον σ. 151, 12), οὕτω δ' ἐλέχθησαν κατόπιν καὶ Κρητικοί οἱ Κρητες, οὓς ὁ Πολύβιος (6, 45-47) λέγει Κρηταιεῖς. Ὁ γράψας τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἱππολύτου τοῦ Εὐριπίδου λέγει τὴν Φαίδραν «Κρητικὴν γυναικα».

Ἐπέκτασιν τῆς καταλήξεως παρατηροῦμεν εἰς τὸ Κώμ(η) - Κομ(η)τιανός (ἐκ τοῦ Κωμήτης), συγκοπὴν δὲ εἰς τὸ Σμαρδάκ(ι)το - Σμαρδακιανός. Ὅμοια παραδείγματα θὰ εὕρωμεν περισσότερα ἄλλαχού.

Β'. Τοπικὰ Κεφαλληνίας.

Τὰ τοπικὰ ἐπίθετα τῆς Κεφαλληνίας γίνονται πολὺ πλέον ἄξια μελέτης ἔνεκα τῆς στενωτάτης σχέσεως τῶν πλείστων πρὸς τὰ οἰκογενειακά. Ἡ Κεφαλληνία παρουσιάζει τοῦτο τὸ ἔξαιρετικὸν φαινόμενον, ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν δύο τρίτων τῶν σημερινῶν αὐτῆς κωμῶν λήγουν εἰς ἄτα, σφίζοντα τὰ οἰκογενειακά ἐπώνυμα τῶν πρώτων οἰκιστῶν, καθὼς ἐν Παξοῖς πλείστα λήγουν εἰς -άτικα καὶ ἐν Κυθήροις εἰς -άνικα. Ὅθεν διεκρίναμεν τὰ τοπικὰ τῶν εἰς -άτα ληγόντων χωρίων ἀπὸ τῶν λοιπῶν¹.

Ἄλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν χωρίων πολλὰ ὀνόματα εἶναι προφανῶς οἰκογενειακά, τινὰ δὲ λέγονται εἰσέτι κατὰ γενικὴν τοιαῦτα εἶναι τ' Ἀμπελά, τοῦ Βαλεριάνου, τοῦ Διγαλέτου, τοῦ Καπαντρίτη, ὁ Καραβάδος, τοῦ Κολαίτη, τοῦ Κουτροκόη, τοῦ Κρεμμύδη, τοῦ Μαρκόπουλου, τοῦ Ξερόπουλου, τοῦ Πάστρα, τοῦ Πεντόγαλου τοῦ Πετρουλή, τοῦ Σπαθῆ, τὸ Στάβερι τὸ Φισκάρδο, τοῦ Χαράκιη. Τινῶν τούτων δὲν ἐκόπησαν οὐδ' ἐπίθετα τοπικά, ἀλλ' ὁ κάτοικος λέγεται ἁπλῶς ὄχ τοῦ Κουτροκόη, ὄχ τοῦ Ξερόπουλου, δηλ. διὰ τῆς ὄχ (ἦτοι τῆς ἐκ) ἢ διὰ τῆς ἀπό.

Ἄλλ' ὁ σχηματισμὸς τῶν τοπικῶν ἐπιθέτων δὲν εἶναι πανταχοῦ ὁμοῖος. Τῶν εἰς -άτα πολλὰ συμπίπτουν πρὸς τὰ οἰκογενειακά, διότι σφίζονται καὶ αἱ οἰκογένειαι π.χ. Ἀννιᾶτα - Ἀννίος, Βλαχᾶτα - Βλάχος, Προκοπᾶτα - Προκόπις· τινὲς ὅμως οἰκογένειαι δὲν ἐτήρησαν τὸ ἀρχικὸν ὄνομα, ἀλλὰ προσέλαβαν καὶ τὴν κατάληξιν -ᾶτος, π.χ. Δρακᾶτα - Δρακᾶτος καὶ Θωμᾶτα - Θωμᾶτος, ἐνῶ πληθυντικῶς λέγονται Θωμᾶιοι. Εἰς τὴν κώμην (τὰ) Δομᾶτα διακρίνονται οἱ φέροντες τὸ ἐπώνυμον Δόμος Δομᾶιο ἀπὸ τῶν Δομάδων, τῶν φερόντων ἄλλο ἐπώνυμον κατοίκων· καὶ εἰς τὰ Σαρλᾶτα οἱ Σαρλαῖοι (ὁ οἶκος τῶν Σάρλων)

¹ Περὶ τούτων ὁ Ἄ. Μηλιαράκης (Γεωγραφία πολιτικὴ... τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, Ἀθήνησι 1890 σ. 94) λέγει τὰ ἑξῆς: «Ὁ ἰδιάζων λεκτικὸς σχηματισμὸς τοῦ ἡμίσεος καὶ πλέον ἀριθμοῦ τῶν 226 χωρίων εἰς ἄτα ὑποθέτομεν ὅτι ἔχει ἰταλικὴν τὴν καταγωγὴν κατὰ τὸ Basilicata, Capitanata». Περὶ τῆς καταλήξεως -άτα θὰ γράψωμεν ἄλλοτε.

ἀπὸ τῶν *Σαρλάδων*, τῶν λοιπῶν, καὶ εἰς τὰ *Σβορωνᾶτα* οἱ *Σβορωνᾶτοι* ἀπὸ τῶν *Σβορωνάδων* κτλ. Τέλος ἄλλα σχηματίζουν τοπικὰ καὶ κατὰ τὸν ἑνικὸν διάφορα τῶν οἰκογενειῶν. Π.χ. Ἐπιθέματα Ἐπιθέματος ἐπώνυμον καὶ Ἐπιθεταῖος ὁ κάτοικος. Ὅθεν διακρίνομεν, ἰδίως τοὺς πληθυντικούς, διὰ τοῦ οἴκ. (οἰκογενειακὸν) ἀπὸ τοῦ κατ. (τῶν λοιπῶν κατοίκων).

Καὶ τὰ θηλυκὰ τῶν τοιούτων τοπικῶν ἅμα καὶ οἰκογενειακῶν σχηματίζονται διαφοροτρόπως, ποικίλλοντα ἰδίως κατὰ τὸν πληθυντικόν εἶναι δηλ. εἴτε ἀπλῶς συζυγικά εἰς -αῖνα π.χ. Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖς - ἕπεινα, Δρακοπουλλάτα Δρακοπούλλος - πουλλάῖνα εἴτε ὑποκοριστικά εἰς -οῦ περιλαμβάνοντα συζύγους καὶ κόρας, π.χ. Καλλιγᾶτα Καλλιγᾶς-γοῦ, Σιμοτᾶτα Σιμοτᾶς-τοῦ τούτων ἐνίοτε ὁ πληθυντικὸς λήγει κατὰ συμφυρμὸν εἰς -οῦδισσες ἢ οῦδαινες π.χ. Μαγουλάτα Μαγουλᾶς - λοῦ - οῦδισσες, Μουσαῖτα Μουσηῖς (Μωυσηῖς) - σοῦ - οῦδισσες Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖς (Ἐπιθεμαῖς), Ἐπιθεμαῖνα - γοῦδισσες καὶ Ἐπιθεμαῖνοδαινες Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖς - ἀραῖνα - νες καὶ - ροῦδισσες καὶ κατ' ἄλλον συμφυρμὸν Ζερβὸς - αῖνα, - νες καὶ - αἰνούδισσες κατόπιν δὲ καὶ ἑνικός. Καλάτα Καλᾶς - λούδισσα Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖς - μούδισσα. Προκειμένου δὲ περὶ κορῶν, ὑπάρχει καὶ ἡ - πουλλά, ὅπως καὶ ἐν Νάξῳ (βλ. Ζερλέντη σ. 306) οὕτω λέγεται Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖς - ροῦ καὶ - ροπούλλα, Μαθᾶτα Μαθῖος - θιοῦ (ἢ γυναικα) καὶ - οπούλλα (ἢ κόρη) Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖς - ζοπούλλα. «Ἐρχονται τρεῖς Ἐπιθεμαῖνοδαινες» σημαίνει κόραι τῆς κόμης τῶν Ἐπιθεμαῖνων. Τοσαῦτα περὶ τῶν ἰδιαζόντων τούτων ἐπιθέτων τῆς νήσου.

Ἄλλὰ πλήρης ἀναγραφή τῶν ἐκ τῶν εἰς -ᾶτα τοπικῶν ἐπιθέτων εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος, διότι τινὰ τούτων εἶναι συνοικίαι, καὶ τοῦλάχιστον οἱ ἀπώτεροι ἀγνοοῦτες τὰς οἰκογενείας, λέγουν ὅχ τὰ ἢ ἀπὸ τὰ, τοῦτο δὲ εἶναι σύνθετος ἰδίως μεταξὺ τῆς νεωτέρας γενεᾶς. Παραλείπομεν λοιπὸν τοιαῦτα.

Καθαρῶς δὲ τοπικαὶ καταλήξεις εὐχρηστοὶ εἶναι αἱ ἀρχαῖαι -ιάτης (π.χ. Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖς) - ίτης (π.χ. Κοριᾶνα Κοριανίτης) - ώτης (π.χ. Βληχώτης) ἢ -ιώτης (π.χ. Ρίζα Ριζιώτης) ἔχουσαι θηλυκὸν εἰς -ισσα καὶ ἢ -ηρός (π.χ. Διβαθὸ Διβαθηρός) ἔχουσαι θηλυκὸν εἰς -νιά, δηλαδὴ -ναία. Τέλος ἡ ἰταλικὴ -αῖνος, (Πεσσαῖδα Πεσσαδιᾶνος) ἐπεκτεινομένη καὶ εἰς -ισαῖνος, (π.χ. Σκάλα Σκαλισαῖνος) μετὰ θηλυκῶν εἰς -ιάνα.

Καὶ περὶ μὲν τῶν Ἑλληνικῶν θὰ διαλάβωμεν πραγματευόμενοι περὶ τῶν τοπικῶν ἐπιθέτων τῆς Κύπρου, περὶ δὲ τῆς ἰταλικῆς -αῖνος παρατηροῦμεν ὅτι πρότυπον αὐτῆς ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς χώραις ἦτο τὸ Βενεταῖνος. Ἡ δ' ἐπέκτασις αὐτῆς εἰς -ισαῖνος ἔγινεν, ὡς συνέβη καὶ ἐπὶ ἄλλων καταλήξεων, δηλαδὴ κατὰ τὸ πρότυπον ἄλλων τοπικῶν ἐχόντων τὸ ισ ἐν τῇ ῥίζῃ π.χ. Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖς - αῖνος.

Καταλέγομεν ἤδη τὰς κόμας καὶ τὰ τοπικά.

Κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ Μηλιαράκη ἡ νῆσος διαιρεῖται εἰς 21 περιοχάς.

τὰς ἐξῆς, παρενείρομεν δ' εἰς ἕκαστον ὄνομα βραχυγραφίαν τῆς οἰκείας περιοχῆς.

Ἀθέρας (Ἀθ.), Ἀνωῆ (Ἀν.), Ἀργοστόλι (Ἀρ.), Εἰκοσιμία (Εἰ.), Ἐλιὸς (Ἐλ.), Ἐρισσος (Ἐρ.), Θηγιὰ (Θν), Κατωῆ (Κγ.), Κορωνοὶ (Κν.), Κρανιά (Κρ.), Λιθαθὼ (Λθ.), Μαλὰ (Μλ.), Μεσοχώρια (Μσ.), Μπάλταις (Μπ.), Ποταμιὰνα (Πτ.), Πύλαρο (Πλ.), Πυργὶ (Πρ.), (Ἀ)ρακλί (Ρκ.), Σάμη (Σμ.), Σκάλα (Σκ.), Ταλαμῆς (Τλ.).

α'. Τοπικὰ χωρίων, ληγόντων εἰς -ᾶτα

Ἀλειδιναῖτα (Πτ.), Ἀλειδίνης καὶ Λειδίνης καὶ Δειλίνης-ίνανα (Μηλιαρ. 62). Ἀλευροῖτα (Σμ.) κάτ. Ἀλευρᾶς - ἄδες. Ἀννιναῖτα (Πτ.), οἰκ. Ἀννινος - ναῖοι, Ἀδριολᾶτα (Ρα.), ὄχ. τ' Ἀ. Ἀδριτσᾶτα (Πλ.), οἰκ. Ἀδρίτσος - ἴτσαίνα. κάτ. Ἀδριτσιᾶνος - ἄνα - ανοπούλλα καὶ Ἀδριτσιώτης - ὠτίσσα. Ἀδνπᾶτα (Πλ.) οἰκ. Ἀδύπας - ὕπαινα. Ἀστεροῖτα (Θν.), οἰκ. Ἀστέρης - ἔραινα.

Βαρτσαμᾶτα (Μλ.), Βάρτσαμος - μάδες - τσάμαινα. Βασιλοπουλλᾶτα (Πλ.) Βασιλόπουλλος - οὐλλαινα. Βλαχᾶτα (Εἰ.), Βλάχος - χοὶ καὶ χάδες, Βλάχαινα. Βλαχουλᾶτα (Ρη), - χούλης - λάδες - χούλαινα, - νες καὶ χούδισες. Βληχᾶτα (Σμ.) Βληχώτης - ὠταίνα.

Γεομεναῖτα (Ἐρ.), Γεομενης, οἰκ. - νῆδες, κατ. - νᾶδες θηλ. - νιώτισσα. Γραιγουσᾶτα (συννοκία Ἀν.), Γραιγούσης - οὐσαινα. Γριζᾶτα (Σμ.) οἰκ. Γρέζης - ἔζαινα, κάτ. Γριζιώτης - ὠτίσσα.

Δαμουλιανᾶτα (Ἀν), Δαμουλιᾶνος - ἄναινα. Δανγαῖτα (Πτ), Δανῆς (Δανιδ) - γάδες - Δαύγαινα - νες καὶ γούδισες. Δαφναῖτα (συννοκία, Ρη) ὄχ τὰ Δ. Δελλαπορᾶτα (Ἀν.) οἰκ. Δελλαπόρτας - ὄρταίνα - ταῖκο. Δεμουντοσαδᾶτα (Τλ.), Δεμουντοσᾶδος - ἄδαινα - δαῖκο. Δεδρινᾶτα (Πλ.), Δεδρινὸς - νάδες - νιά. Δημισιανᾶτα (Ρη), Δημισιᾶνος. Δεβαροῖτα (Πλ.), Διβάρης οἰκ. - ἄρηδες, κάτ. - ράδες - θάραινα. Δεφαναροῖτα (Ἐρ.) Δεφανάρης - ἄρηδες - ἄραινα. Δρακᾶτα (Πλ.) οἰκ. Δρακᾶτος - ἄταινα. Δρακοπουλλᾶτα (Πλ.) Δρακόπουλλος - οὐλλαινα - λιώτισσα.

Ζερβᾶτα (Σμ.), οἰκ. Ζερβὸς Ζέρβαινα - νες καὶ - νοῦδισες. Ζόλα (Θν.) ὄχ τὰ Ζ. ἢ Ζολιάτης.

Θωμᾶτα (Πλ.) Θωμᾶτος - ματοπούλλα, πληθ. Θωμαῖοι (πρὸς Μηλιαρ. 51).

Καλᾶτα (Ἀν), Καλᾶς - Καλούδισσα. Καλλιγαῖτα (Λθ), Καλλιγᾶς - γοῦ. Καμναροῖτα (Κγ.), Καμνάρης - ἄραινα. Καβανᾶτα (Κγ.), Καβανᾶς. Καβιτοῖτα (Ρκ.), Καβίτης - ἴτσαίνα. Καραδινᾶτα (Λθ.), Καραδινὸς - νάδες - νιά - νιές καὶ - νοῦδισες. Καρδακᾶτα (Θν.). Καρδάκις - κάδες - δάκαινα. Καρουσᾶτα (Πλ.), οἰκ. Καροῦσος - σάδες - ρούσαινα. Καταποδᾶτα (Σμ.), Καταπόδης (οἰκ. Λενκάδος). Καταρέλλᾶτα (Ἀν.), Καταρέλλος - ἔλλαινα. Καψαλᾶτα (Ἐρ.), Καψάλης - ἄλαινα. Κοκκολᾶτα (Ἐρ.), οἰκ. Κοκκόλης - ὀληδες, κάτ. - λάδες - κόλαινα, Κοκκολᾶτα (Κρ.), Κοκκόλης - κόλαινα. Κομιτᾶτα (Ἐρ.), Κόμιτας - μίταινα.

Κομποθεκράτα (Λβ.), Κομποθέκρας (ἢ ἐκλας) - ἐκραινα. Κονιδραῖτα (*Ερ.), Κονιδάρις - αῖνα - ρούδισες. Κοντογουράτα (Θν.), Κοντογούρης - ούραινα. Κουβαλάτα (*Αν.), Κουβαλιᾶς - λιάδες - βάλαῖνα καὶ - λιῶσα. Κουλουράτα (Σμ.), Κουλούρης - ράδες - λούραινα. Κουντουράτα (Λβ.), Κουντούρης - ούρηδες, κάτ. - ράδες - ούραινα - ραῖκο. Κουρκουμελάτα (Λβ.), Κουρκουμέλης - λάδες - ἐλαῖνα καὶ - λούδισσα. Κουρουκλάτα (Πτ.), Κουρούκλης - λάδες - ρούκλαινα.

Λαταβινᾶτα (Σμ.), Λαταβίνος - ίναινα - ιναιλοπούλλα. Λεκατσᾶτα (Πλ.), οἰκ. Λεκατσᾶς - κάτσιαινα. Λογαράτα (Πλ.), Λογαρᾶς - ἄδες - αροῦ - ρούδισες - ροπούλλα. Λουκάτα (Πλ.) οἰκ. καὶ κάτ. Λούκας - κάδες - κοῦ - οὔδες. Λουκεράτα (*Αν.), Λουκέρης - ἐραινα. Λουπᾶτα οἰκ. Λούπος. Λουρδαῖτα (Εἰ.), Λουρδᾶς - ἄδες - ρδοῦ - δούδισες.

Μαγουλάτα (Λβ.), Μαγουλᾶς - λοῦ - λούδισες. Μαζαρακάτα (Λβ.), Μαζαράκης (2 - 3 οἰκίαι). Μαθάτα (Ληξούρι), Μαθιὸς - Μαθιοῦ - θιοῦδισες - θιοπούλλα. Ματζαβινᾶτα (Κγ.), Ματζαβίνος - βίλαινα. Μαδουκάτα (Κγ.), Μάδουκας - ούκαινα. Μαρκαδωνᾶτα (*Ερ.), Μαρκαδώνης, οἰκ. - δώνηδες, κάτ. - δωνάδες, θηλ. - δώναῖνα. Ματαραράτα (Πρ), Ματαράγας - γαινα. Ματσουκάτα (*Ερ.), Ματσούκης - ούκηδες οἰ κατ. - κάδες - ούκαινα. Μαυρικᾶτα (Ρκ.), οἰκ. Μαυρίκις. Μενεγᾶτα (Λβ.), Μενάγιας καὶ Μένεγος - γάδες. Μεταξᾶτα (Λβ.), Μεταξᾶς - ἄδες - ξοῦ - ξοῦδισες. Μινεῖτα (συννοικία Ἐπανωχωριοῦ Μλ.), οἰκ. Μινέτης. Μιτακάτα (Τλ.) Μιτάκης - ἄκαινα. Μιχαλιτσᾶτα (Μσ.), Μιχαλίτης - ίσαινα. Μορφεῖτα (Ληξούρι), Μορφέτας - τάδες - φέταινα. Μονοπολάτα (*Αν.), Μονόπολις - πόλαινα. Μοντεσανῖτα (Τλ.) οἰκ. καὶ κάτ. Μοντεσάντος. Μουζακάτα (Σμ.), οἰκ. Μουζάκης - ἄκαινα. Μουσᾶτα (Εἰ.), Μουσῆς - σάδες - σοῦ - σοῦδισες. Βονικᾶτα (*Ερ), Βονίκας - καῖοι, - νίκαινα. Βεκατωράτα (Πλ.), Βεκατῶρος - ὠραινα - ραινοπούλλα. [τὸ Β ἀναγνωστέον ὡς λατινικόν].

Δομάτα (Λβ.), Δόμος κάτ. - μάδες - μούδισσα - μαῖκο. Δοριζᾶτα (Λβ.), Δόριζας - ζάδες - ρίζαινα - ζοπούλλα (κόρη) - ζαῖκο.

Παρισᾶτα (*Αν.), οἰκ. Παρίσης - ίσαινα. Πετρικάτα (Θν.), Πετρικὸς - ρίκαινα. Περαῖτα (Λβ.), Περάτης - ἄταινα. Πολυκαλάτα (συννοικ. Λξ.), Πολυκαλᾶς. Πολυμεράτα (Τλ.) Πολυμέρης - μέραινα. Ποριαράτα (Εἰ.), Ποριάρις - ἄριδες - ἄραινα - νες ἢ - ρούδισες. Ποταμανᾶτα (Πλ.) Ποταμιᾶνος - ἄναινα. Προκοπᾶτα (Πλ.) Προκόπις (πρβ. Μηλιαρ. 62). Πονλάτα (Σμ.), οἰκ. Ποῦλος - Πούλαινα - νες.

Ῥαζᾶτα (Πτ.) Ῥαζῆς - ζάδες, Ῥάζαινα - νες - ζαῖκο. Ῥαφτοπουλάτα (Πλ.), Ῥαφτόπουλος - ούλαινα.

Σαρλάτα (Λβ.), Σάρλος κάτ. - λάδες. Σάρλαινα - νες καὶ - λούδισες (κόραι). Σβορωνᾶτα (Λβ.), Σβορώνος οἰκ. - ναῖοι, κάτ. - νάδες - ρώναινα - ναῖκος. Σιμοῖτα (Εἰ.), Σιμοῖτας - ἄδες - τοῦ - τοῦδισες - τοπούλλα. Σολωμάτα (Ρκ.), οἰκ. Σολωμός. Στελιᾶτα (Ληξούρι) Στελιώτης.

Ταρκασῶτα (Πλ.), Ταρκάσης - άσaina. Τζαμαρελλᾶτα, Τζαμαρέλλος οἰκ. -λαῖοι κατ. -λάδες -ρόελλαῖνα. Τζανᾶτα (Ρκ.), οἰκ. Τζανῆς -νάδες. Τουλιᾶτα (ῚΕρ.), οἰκ. Τούλιος, κάτ. -Τουλιᾶτος -άταινα. Τραυλιᾶτα (Λβ.), Τραυλός κάτ. -λιάδες, Τραυλοῦ -λουδισσες. Τρουγιανᾶτα (Τλ), Τρουγιᾶνος -νάδες -γιάναινα. Τσελεν-τάτα (ῚΕρ.), οἰκ. Τσελέντης -λέντηδες. κάτ. -λεντιᾶδες, θηλ. -λένταινα. Τυπαλᾶτα (Τλ.) Τυπάλδος.

Φαβατᾶτα (Κγ'), Φαβατᾶς -βάταινα. Φαρακλᾶτα (Πτ.), Φαρακλός (προβ. Μηλιαρ. 62) -ράκλαινα -νες καὶ -λουδισσες. Φερεδινᾶτα (Πλ.), Φερεδῖνος -ίναῖνα. Φουκᾶτα (Λβ.), Φουκᾶς -άδες, Φούκαινα -κούδισσες. Φραγᾶτα (Μλ), οἰκ. Φραγᾶτος, κάτ. -άτης πληθ. -γάδες.

Χαλιωτᾶτα (Σμ.), οἰκ. Χαλιώτης -ώταινα. Χανδᾶτα (Κγ.) κάτ. Χαν-δάδες. Χανριᾶτα (Κγ.) κάτ. Χανριάδες. Χερμᾶτα (Κρ.), Χέρμης -μάδες, Χέρμαινα -νες ἢ μούδισσες. Χιονᾶτα (ῚΕλ.), Χιόνης -όναινα καὶ -ονοῦ -ούδισσες.

β. Τὰ τῶν λοιπῶν χωρίων.

ῚΑγιά Θεέκλη κάτ. ἀπ τὴν ῚΑγιά Θεέκλη. ῚΑγιά Θημιᾶ (Ἐδφημία, Τλ.) ἀπὸ τὴν ῚΑγιά Θημιᾶ. (δ) ῚΑγῶνας (Θν.), ῚΑγωνιάτης -άτισσα. ῚΑθήρας (Θν.), ῚΑθεριᾶνος -άνα καὶ -άναῖνα. ῚΑβελᾶ (Πρόννοι), ὄχ τοῦ ῚΑβελᾶ ἢ ῚΑβελιώτης. ῚΑπανω-χώρι (Μλ), ῚΑπανωχωρίτης -ίτισσα. Τὸ ῚΑράκλι (περιοχὴ 4 κωμῶν. Μηλιαρ. 43) ῚΑρακλιᾶνος. ῚΑργῖνια (τὰ ῚΕλ.), ῚΑργινιώτης -ώτισσα. ῚΑργοστόλι -λιώτης. ῚΑσσο (ῚΕρ.) ῚΑσοιώτης. (στοὺς) ῚΑτσουνπάδες (ῚΕλ.), ῚΑτσουνπαδιώτης -ώτισσα καὶ -παδιανός. Στ' ῚΑφραγᾶ συνήθως ὄχ τ' ῚΑφραγᾶ.

(τοῦ) Βαλεριᾶνου (ῚΕλ.), Βαλεριᾶνος -άνα καὶ -ιάναινα. (ἡ) Βάλτα (Μηλιαρ. 39 Μπάλτα ἢ Μπάλταις, ἄλβανικόν) Βαλτσιᾶνος. Βαρὸν (ῚΕρ.), Βαρωνώτης -ώτισσα. (τοῦ) Βιγλῆ, Βιγλῆς -ῆδες -γλήτισσα. Βουνῖ (Κγ.), Βουνησιᾶνος -άναῖνα -νοπούλλα.

τὸ Διγαλέτο (Πρ.), ἀπὸ τὸ Διγαλέτο.

ῚΕλιός (περιοχὴ) Λετσιᾶνος.

τὰ Ζόλα (Θν.), ῚΑζολιάτης -άτισσα -άτικο.

(τὰ) Θεράμονα (ῚΕλ.) ὄχ τὰ Θ. (ἡ) Θημιᾶ (περιοχὴ), Θημιᾶτης -άτισσα καὶ -άταινα.

(τὸ) Καπαδρίη (Ρκ.), Καπαδρίτης -ίταινα. (δ) Καραβάδος (Λβ.), Καρα-βισιᾶνος -άνα -νοπούλλα. Κάστρο (Λβ.), Καστριηνός -νιά. Κατάρροαχο (Πρ.) ἀπὸ τὸ Κ. Κατελιός (ῚΕλ.) Κατελισιᾶνος. Κεραμιές (Λβ.), Κεραμισιᾶνος -άνα. (τὰ) Κλείσματα (Λβ.), Κλειματισιᾶνος (ἄνευ σ) -άνα. (δ) Κοθριᾶς (ῚΕρ.), Κοθριώτης -ώτισσα καὶ Κοθριανός -νοῦ. (τοῦ) Κολαῖτη (ῚΕλ.), Κολαῖτης -ίταινα -τοπούλλα. (τὰ) Κοριᾶνα (Λβ.), Κοριανίτης -ίτισσα -ίτικο. οἱ Κοριανοὶ (ῚΕλ),

Κορωνισιᾶνος - ἄνα - ἄνικο. (τοῦ) Κουτροκόη (Σκ.), ὄχ τοῦ Κ (καὶ οἰκ. ὁ Κουτροκόης). Κρεμμύδι (Μπ.), οἰκ. Κρεμμύδης, κάτ. Κρεμμυδιώτης - ὠταινα.

Λακήθρα (Δβ.), Λακηθρηγὸς - νιά - νές - νοπούλλα. Λιβαθῶ (τοῦ) Λιβαθοῦς καὶ - θῶς) Λιβαθηνός.

(τὰ) Μακριώτικα (Πλ.) οἰκ. Μακρὸς - Μάκραινα κάτ. Μακριώτης - ὠτισσα. (τὰ) Μαλὰ (περιοχὴ) Μαλισιᾶνος. (τοῦ) Μαρκόπουλλου (Ἐλ.), ὄχ τοῦ Μ. (τὰ) Μεσοβούνια (Ἐρ.), Μεσοβουნიώτης - ὠτισσα, (οἱ) Μηγιές (Δβ.), Μηρισιᾶνος - ἄνα.

(τὸ) Νύφι (Θν.), Νυφιώτης.

τοῦ Ξενόπουλου (Ρκ.), ὄχ τοῦ Ξ. ἢ Ξενόπουλος.

(τοῦ) Πάστρα (Μπ.), ὄχ τοῦ Π. (τοῦ) Πεδόγαλου (Κν.), ὄχ τοῦ Π. (καὶ οἰκ. Πεδόγαλος). (ἡ) Πεσοάδα (Δβ.), Πεσοαδιᾶνος - ιάνα - ιάνικος (δρόμος). Πετρουλῆ (μικρὸς συνοικισμὸς παρὰ τὸ Κρεμμύδι) ὄχ τοῦ Π., (οἱ) Πλατιεῖς (ἐλ.), Πλατισιᾶνος - ἄνα. (ἡ) Πύλαρο (Πλ.), Πλαρηγὸς - νιά. Πυργί (Πρ.), Πυργισιᾶνος - ἄνα (Μηλιαρ. 46 - γιώτης).

(ἡ) Ῥίζα (Θν.), Ῥιζιώτης - ὠτισσα. Ῥίφι (Ἀν.), Ριφιώτης ἢ Ρουφιώτης - ὠτισσα - τοπούλλα.

ἡ Σάμο (Σμ.), Σαμικὸς - κιὰ - κές. Σκάλα (Σκ.), Σκαλισιᾶνος. Σουλάροι (Κγ.) Σουλαριώτης - ὠτισσα. (τοῦ) Σπαθῆ (Σκ.), ὄχ τοῦ Σπαθῆ. (τὰ) Σπαρτιά (Δβ.), Σπαρηγὸς - νιά - ναϊκός (δρόμος). (τὰ) Σπήλια (Κρ.), Σπηλिसιᾶνος - ἄνα - ἄνικος. τὸ Στάβερι (Πρ.), ὄχ τὸ Στάβερι, οἰκ. Στάβερις (Μηλιαρ. 124).

τὰ Φάρσα (Πτ.), Φαρηγὸς - νιά - ναϊκός. τὸ Φισκάδρο ἢ Πισκάδρο (Ἐρ.), Φισκαδριώτης - ὠτισσα.

ἡ Χαλικερῆ (Ληξούρι), Χαλικεριώτης, Χαμώλακκος (Πλ.) ὄχ τὸ Χ., τὸ Χαράχιη (συνοικία τοῦ Στάβερι Πρ.), ὄχ τὸ Χ., οἰκ. Χαράχτης - ἄκταινα.

Ψυλληθριᾶς (Ἐρ.) ὄχ τὸ Ψ.

ΣΙΜΟΣ ΜΕΝΑΡΔΟΣ